

GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks:+387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2021. godine**

Broj: RV028-22

Banja Luka, 31.05.2022. godine

SADRŽAJ

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	3
Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
1. Uvod.....	7
2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	7
3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	8
4. Nabavke.....	10
5. Priprema i donošenje budžeta.....	10
6. Finansijski izvještaji	11
6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	11
6.1.1. Prihodi i primici.....	11
6.1.2. Rashodi i izdaci	13
6.1.3. Razlika u finansiranju	16
6.2. Bilans uspjeha	16
6.2.1. Prihodi.....	16
6.2.2. Rashodi.....	17
6.2.3. Finansijski rezultat.....	17
6.3. Bilans stanja.....	17
6.3.1. Aktiva	17
6.3.2. Pasiva	21
6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	22
6.4. Bilans novčanih tokova.....	22
6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	22
6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	22
6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	23

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske koji obuhvataju: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2021. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedeli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Vremenska neograničenost poslovanja

Javna ustanova Zavod za zapošljavanje Republike Srpske je u Napomenama uz finansijske izvještaje za period 01.01 - 31.12.2021. godine objelodanila da nema značajne neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomski odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosudživanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 31.05.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2021. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u članu 9. stav (1) definisano je da upravni odbor Zavoda ima pet članova, od kojih tri imenuje i razrješava Vlada Republike Srpske nakon provedene konkursne procedure, a po jednog člana imenuju reprezentativni sindikati Republike Srpske i reprezentativna organizacija poslodavaca Republike Srpske. Odredbe navedenog zakona nisu usaglašene sa članom 16. Zakona o sistemu javnih službi gdje je navedeno da Vlada Republike Srpske, na prijedlog nadležnog ministarstva i nakon sprovedenog postupka javne konkurencije, imenuje i razrješava članove upravnog odbora ustanove čiji je ona osnivač ili suosnivač. Procedura imenovanja članova UO koje imenuju reprezentativni sindikati i reprezentativna organizacija poslodavaca Republike Srpske nije definisana važećom regulativom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2021. godinu obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju

procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske.

Banja Luka, 31.05.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske da obezbijedi da se:

- 1) popisne liste nefinansijske imovine u stalnim sredstvima sačinjavaju u skladu sa članom 17. stav (5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i
- 2) na dan bilansiranja preispita iskazana vrijednost neproizvedene stalne imovine (zemljište) i da se ista prizna u skladu sa članom 33. stav 5. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike te da se priznavanje i vrednovanje nematerijalne neproizvedene imovine (licence) vrši u skladu sa članom 39. navedenog pravilnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske da obezbijedi da se:

- 1) organizuje rad Jedinice za internu reviziju u skladu sa članom 22. stav (2) i 26. stav (1) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru i da se ažuriraju dokumenti doneseni u skladu sa navedenim zakonom vezani za definisanje ključnih poslovnih procesa i procjenu rizika,
- 2) Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine i obaveza ili drugim odgovarajućim internim aktom, definisu postupci i procedure vršenja popisa putem primjene softvera za inventuru osnovnih sredstava (korišćenjem bar kod čitača),
- 3) u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, donisu odgovarajući akti (član 69.) i da se postojeći akti usklade sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom i
- 4) naknadno odobravanje sredstava podsticaja za zapošljavanje (oslobodenih uslijed odustajanja nekog od korisnika subvencije) vrši u skladu sa Uputstvom o načinu rada komisija za obradu i ocjenu zahtjeva po programima za 2021. godinu i već utvrđenom bodovnom listom.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

Propisi koji su korišćeni kao kriterijumi kod revizije usklađenosti:

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Budžet i Rebalans budžeta Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2021. godinu,
- Odluka o izvršenju budžeta Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2021. godinu,
- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim službama Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o zdravstvenom osiguranju Republike Srpske,
- Pravilnik o uslovima, kriterijumima i načinu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja,
- Akcioni plan zapošljavanja Republike Srpske za 2021. godinu,
- Programi zapošljavanja utvrđeni Akcionim planom Republike Srpske u 2021. godini,
- Uputstvo o provođenju programa podrške zapošljavanju u 2021. godini,
- Uputstvo o načinu rada komisija za obradu i ocjenu zahtjeva po programima zapošljavanja u 2021. godini,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske i
- Odluka o visini naknade za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna ustanova Zavod za zapošljavanje Republike Srpske (u daljem tekstu: Zavod) osnovan je Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava nezaposlenih lica („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 25/93 i 10/98). Na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske iz 2010. godine Zavod nastavlja rad kao javna ustanova u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 30/10, 102/12 i 94/19), sa sjedištem u Palama.

Prema obavještenju Republičkog zavoda za statistiku, Zavod je razvrstan prema vrsti oblika organizovanja u ustanove. Osnovna djelatnost Zavoda je posredovanje u zapošljavanju, javno obavještavanje o mogućnostima i uslovima zapošljavanja, savjetovanje o izboru zanimanja, sprovođenje programa i mjera aktivne politike zapošljavanja i drugo u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Prema Statutu koji je donesen 2016. godine, u Zavodu su formirane organizacione jedinice po funkcionalnom i teritorijalnom principu. U sjedištu Zavoda organizovana je Centralna služba i formirano je sedam filijala Banja Luka, Bijeljina, Zvornik, Dobojski Istočno Sarajevo, Prijedor i Trebinje. Niže organizacione jedinice Centralne službe su kabinet direktora i pet sektora, a za filijale birovi za zapošljavanje.

Poslovi Zavoda finansiraju se iz doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, koje plaćaju zaposlena lica, kao i iz drugih sredstava koje ostvari Zavod u skladu sa zakonom. Zavod poslovanje obavlja preko vlastitih računa otvorenih kod ovlašćenih poslovnih banaka, a transakcije su iskazane na fondu 01 i fondu 05.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Zavoda za period 01.01 - 31.12.2021. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Zavoda za 2020. godinu i tom prilikom je dato šest preporuka, od kojih se tri odnose na finansijske izvještaje, a tri na usklađenost.

Zavod je u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14) dostavio Plan mjera i aktivnosti u cilju provođenja preporuka i otklanjanja nepravilnosti, kao i Izvještaj o provedenim aktivnostima na otklanjanju nepravilnosti po datim preporukama.

Preporuka data za finansijske izvještaje koja se odnosi na obezvrijedenja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima je djelimično provedena, jer nije izvršeno preispitivanje vrijednosti neproizvedene stalne imovine (zemljište), a izvršeno je preispitivanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi i evidentiranje u skladu sa istom. Dvije preporuke koje se odnose na popis imovine i obaveza i poslovne događaje koji su predmet evidentiranja u vanbilansnoj evidenciji su provedene.

Dvije preporuke date za usklađenost su djelimično provedene i to preporuke koje su se odnosile na organizaciju Jedinice za internu kontrolu u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) - obrazloženo u tački 3. izvještaja i odobravanje sredstava podsticaja za zapošljavanje u skladu sa utvrđenom bodovnom listom (obrazloženo u tački 6.1.2.1. izvještaja). Preporuka koja se odnosila na donošenje odluka o izuzeću za ugovore o javnoj

nabavci koji su izuzeti od primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama i objavu izmjena ugovora i podataka vezanih za realizaciju ugovora na svojoj WEB stranici je provedena.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Zavoda je definisana organizacija, obim poslova, prava, obaveze, odgovornosti i nadležnosti, zastupanje i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad Zavoda.

Organi Zavoda su Upravni odbor Zavoda (u daljem tekstu: Upravni odbor) od pet članova kao organ upravljanja i direktor kao organ rukovođenja, koje imenuje i razrješava Vlada Republike Srpske na period od četiri godine. Statutom Zavoda je definisano da mandat članova Upravnog odbora traje 4 godine, s tim da članovi Upravnog odbora mogu biti birani najviše 2 puta uzastopno.

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u članu 9. stav (1) definisano je da upravni odbor Zavoda ima pet članova, od kojih tri imenuje i razrješava Vlada Republike Srpske nakon provedene konkursne procedure, a po jednog člana imenuju reprezentativni sindikati Republike Srpske i reprezentativna organizacija poslodavaca Republike Srpske (kako je definisano i u Statutu Zavoda). Odredbe navedenog zakona nisu usaglašene sa članom 16. Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12 i 44/16) gdje je navedeno da Vlada Republike Srpske, na prijedlog nadležnog ministarstva i nakon sprovedenog postupka javne konkurencije, imenuje i razrješava članove upravnog odbora ustanove čiji je ona osnivač ili suosnivač.

Procedura imenovanja članova UO koje imenuju reprezentativni sindikati i reprezentativna organizacija poslodavaca Republike Srpske nije definisana važećom regulativom (nisu utvrđeni kriterijumi koje treba da ispunjavaju potencijalni kandidati za člana UO, odnosno stepen obrazovanja, radno iskustvo, kao i način i rok u kome se imenovanje treba izvršiti). Za člana upravnog odbora ispred reprezentativnih sindikata imenovano je lice koje je tu funkciju obavljalo i u prethodna dva mandata, što nije u skladu sa članom 16. stav (1) Statuta Zavoda.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mesta u Zavodu definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kojim je sistematizovano 270 radnih mesta za 345 izvršilaca. Na dan 31.12.2021. godine u radnom odnosu nalazilo se 337 izvršilaca, od čega su 293 izvršioca zaposlena na neodređeno, 35 izvršilaca na određeno vrijeme, pet pripravnika i četiri lica u mandatnom periodu.

U 2021. godini poslove pomoćnika direktora (sektor za finansije, sektor za zajedničke poslove, posredovanje i aktivne mjere zapošljavanja, pravne, kadrovske i opšte poslove i informacione tehnologije) i rukovodioca filijala (osim filijala Bijeljina i Zvornik), obavljali su vršioci dužnosti imenovani prema odlukama iz 2017. godine do okončanja konkursne procedure. Do završetka revizije konkursna procedura nije pokrenuta.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22), Zavod je sačinio godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti o uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sa prilozima. Prema navedenom Izvještaju i nalazu revizije, Zavod nije preuzeo dio aktivnosti i donio odgovarajuće interne akte za uspostavljanje i sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17). Nisu utvrđeni srednjoročni ciljevi Zavoda (Strategijom upravljanja rizicima utvrđeni su rizici za strateške i operativne ciljeve, ali ne i za srednjoročne ciljeve), nije donesena Metodologija za sprovođenje plana za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole (član 14. stav 3. navedenog zakona) i Pravilnikom o organizaciji i

sistematisaciji radnih mjesta u Zavodu, nisu definisane obaveze rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole (navedena obaveza je izvršena donošenjem novog Pravilnika o sistematizaciji u 2022. godini).

Revizijom je utvrđeno da Zavod, u okviru donesenih akata, nije procijenio rizike i definisao kao ključni poslovni proces, proces donošenja odluke o značajnim investicijama, odnosno radnjama (analizi) koje prethode donošenju takvih odluka.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Zavoda, u kabinetu direktora organizaciono je uspostavljena jedinica za internu reviziju u kojoj su sistematizovana dva radna mesta za tri izvršioca i to rukovodilac jedinice za internu reviziju (1) i interni revizor (2). Popunjeno je samo radno mjesto revizora, što nije u skladu sa članom 22. stav (2) i 26. stav (1) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola.

Zavod nije donio Pravilnik o pravima nezaposlenih lica na naknadu troškova, što nije u skladu sa članom 69. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava nezaposlenih lica („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 25/01 i 93/05), nije usklađen sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom (pravilnik je u formi nacrtu dostavljen nadležnom ministarstvu, ali isto na njega još uvijek nije dalo saglasnost).

Popis imovine i obaveza u Zavodu sa stanjem na dan 31.12.2021. godine nije u potpunosti organizovan i izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 45/16 i 113/21) – u daljem tekstu Pravilnik o popisu, jer rekapitulacija popisa, odnosno popisne liste u kojima su unesene stvarne i knjigovodstvene količine i stvarne i knjigovodstvene vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima od strane popisnih komisija nisu sačinjene u skladu sa članom 17. stav (5) Pravilnika o popisu, odnosno iste ne sadrže stalnu imovinu koja je predložena za rashod. Popis nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši se putem softvera za inventuru osnovnih sredstava (korišćenjem bar kod čitača). Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine i obaveza za 2021. godinu (ili drugim odgovarajućim aktom), koje je donio direktor Zavoda, nisu definisani postupci i procedure vršenja popisa putem primjene navedenog softvera (obzirom na specifičnost načina na koji se popis vrši, tj. očitavanje, unos i sačinjavanje popisnih listi i način daljnje obrade dobijenih podataka).

Osim za gore navedeno i pod tačkom 6. izvještaja, revizijom nisu utvrđeni drugi nedostaci sistema internih kontrola čime su stvorene pretpostavke za funkcionisanje istih na način da obezbijede istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru Zavoda da obezbijedi da se:

- organizuje rad Jedinice za internu reviziju u skladu sa članom 22. stav (2) i 26. stav (1) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru i da se ažuriraju dokumenti doneseni u skladu sa navedenim zakonom vezani za definisanje ključnih poslovnih procesa i procjenu rizika,
- u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, donesu odgovarajući akti (član 69.) i da se postojeći akti usklade sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom i
- popisne liste nefinansijske imovine u stalnim sredstvima sačinjavaju u skladu sa članom 17. stav (5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i da se Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine i obaveza ili drugim odgovarajućim internim aktom, definišu postupci i procedure vršenja popisa putem primjene softvera za inventuru osnovnih sredstava (korišćenjem bar kod čitača).

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2021. godinu, sa izmjenama i dopunama planirane su nabavke ukupne vrijednosti od 1.186.023 KM bez PDV-a (robe 651.943 KM i usluge 534.080 KM).

Prema izještaju o realizaciji javnih nabavki Zavod je u toku 2021. godine proveo 63 postupka javnih nabavki ukupne vrijednosti od 933.056 KM (bez PDV-a) i to:

- sedam otvorenih postupaka sa zaključenim ugovorima u vrijednosti od 452.194 KM (nabavke MS i drugih licenci, aplikativno održavanje softvera i serverske ifrastrukture, rekonstrukcija Lan mreže i tonera za štampače),
- 13 postupaka po konkurenckom zahtjevu za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 252.663 KM (nabavka računara sa monitorom, kancelarijskog materijala, rezervnih dijelova za održavanje računara, servisiranje i održavanje klima uređaja, tekućeg i investicionog održavanja poslovnih prostorija, usluga oglašavanja, servisiranje i održavanje automobila, usluga štampe, nabavka i ugradnja klima uređaja, pogonskog goriva, usluga osiguranja imovine, radnika i službenih vozila i itd.),
- jedan pregovarački postupak sa zaključenim ugovorom u vrijednosti od 23.973 KM (održavanje sistema za elektronsko kancelarijsko poslovanje),
- tri postupka nabavki usluga iz Anekса II dio B u vrijednosti od 93.365 KM (nabavka usluga reprezentacije i smještaja i medijskog praćenja aktivnosti Zavoda) i
- 39 postupaka putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 110.861 KM.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćene su nabavke u vrijednosti od 590.362 KM (ili 63% od vrijednosti ugovorenih nabavki) i to četiri otvorena postupka (348.941 KM), jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja (23.973 KM), četiri konkurenckaa zahtjeva za dostavljanje ponuda (137.764 KM), šest direktnih sporazuma (30.200 KM) i jedna nabavka usluga iz Anekса II dio B (49.484 KM).

Kod revizijom obuhvaćenih postupaka javnih nabavki nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Budžet Zavoda za 2021. godinu usvojen je u decembru 2020. godine. Budžetski izdaci su planirani u iznosu od 31.292.161 KM, kao i budžetska sredstva (prihodi i primici u iznosu od 30.383.000 KM i raspodjela suficita iz prethodne godine u iznosu od 909.161 KM). U toku donošenja i usvajanja budžeta nije bio donezen Akcioni plan zapošljavanja u Republici Srpskoj za 2021. godinu. Isti je donezen u januaru 2021. godine.

U septembru 2021. godine donezen je *prvi Rebalans budžeta za 2021. godinu* kojim su budžetski rashodi i izdaci uvećani za 8.274.230 KM (planirani su u ukupnom iznosu od 39.566.391 KM, kao i budžetski prihodi i primici).

U decembru 2021. godine donezen je *drugi Rebalans budžeta za 2021. godinu* Budžetski rashodi i izdaci su uvećani za 3.500.000 KM, tako da ukupno Rebalansom II planirani budžetski rashodi i izdaci iznose 43.066.391 KM i pokriveni su prihodima i primicima u iznosu od 42.767.640 KM (budžetski prihodi 41.369.040 KM, primici od finansijske imovine i ostali primici 1.398.600 KM) i raspodjelom suficita iz prethodne godine u iznosu od 298.751 KM.

Navedena budžetska sredstva odobrena su najvećim dijelom za rashode za lična primanja zaposlenih (9.098.000 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (1.733.523 KM), subvencije (10.183.391 KM), dozvake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja (21.283.477 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (330.000 KM) i ostale izdatke (370.000 KM).

Nakon drugog Rebalansa budžeta 21.02.2022. godine donešena je Odluka o preraspodjeli (realokacija) sredstava u okviru pozicije izdataka u iznosu od 8.800 KM.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Zavod ima status budžetskog korisnika i prema članu 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) vrši godišnje izvještavanje za određene jedinice vlasti, na obrascima definisanim članom 25 i 46. navedenog pravilnika. Zavod je sačinio propisane obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja kojeg čine Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Zavoda za period 01.01 - 31.12.2021. godine iskazano je u obrascu Periodični izvještaj o izvršenju budžeta (u daljem tekstu: PIB) i obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

U obrascu PIB budžetski prihodi su iskazani u iznosu od 41.587.197 KM, a budžetski rashodi u iznosu od 41.374.723 KM, kao i izdaci za nefinansijsku imovinu od 191.303 KM, pa je iskazan budžetski suficit u iznosu od 21.171 KM. Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 1.440.047 KM, a razlika u finansiranju u iznosu od 1.461.218 KM. Izvršenje prihoda i primata u odnosu na rebalans budžeta je 101%, a rashoda i izdataka 97%.

U obrascu PIF, za period 01.01 - 31.12.2021. godine iskazani su budžetski prihodi i primici za nefinansijsku imovinu u iznosu od 62.029.817 KM, a budžetski rashodi i izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu od 70.480.616 KM, pa je iskazan budžetski deficit u iznosu od 8.450.799 KM. Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 11.297.150 KM, a razlika u finansiranju u iznosu od 2.846.351 KM.

Razlika u iskazanom stanju između PIB-a i PIF-a za izvještajni period, najvećim dijelom odnosi se na transfer od entiteta u iznosu od 20.391.720 KM (sredstva Kompenzacionog fonda Republike Srpske i Svjetske banke koja su odobrena u ukupnom iznosu od 22.027.720 KM, a doznačena u navedenom iznosu) i sredstva po osnovu raspodjele suficita iz ranijih godina od 9.857.103 KM (namjenska sredstva namijenjena za finansiranje projekata zapošljavanja, čija realizacija je započeta u 2019. i 2020. godini i prenosi se u 2021. godinu) iskazana na fondu 05. Ukupno ostvareni rashodi Zavoda na fondu 05 za period 01.01-31.12.2021 godine, iznose 28.914.590 KM (najvećim dijelom se odnose na programe zapošljavanja po akcionom planu za 2021. godinu u iznosu od 7.800.581 KM, programe zapošljavanja po akcionom planu za 2019 i 2020. godinu u iznosu od 9.334.368 KM i novčana naknada za nezaposlena lica u iznosu od 11.763.831 KM).

Upravni odbor Zavoda je 28.02.2021. godine usvojio Izvještaj o izvršenju budžeta Zavoda i Izvještaj o radu Zavoda za period 01.01 - 31.12.2021. godine. Do završetka ove revizije Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske nije razmatralo Izvještaj o radu Zavoda za 2021. godinu (definisano članom 19. Zakona o sistemu javnih službi).

6.1.1. Prihodi i primici

Budžetska sredstva su iskazana u iznosu od 63.536.958 KM (na fondu 01 u iznosu od 43.094.338 KM i na fondu 05 u iznosu od 20.442.620 KM). Čine ih budžetski prihodi i primici od finansijske imovine i ostali primici.

6.1.1.1. Prihodi

Budžetske prihode iskazane u iznosu od 62.029.817 KM čine poreski prihodi, neporeski prihodi i transferi između različitih jedinica vlasti.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 31.855.011 KM. Odnose se uglavnom na doprinose za osiguranje od nezaposlenosti i to doprinose na lična primanja, naknade i prihode osiguranika za obavezno osiguranje (29.726.491 KM), ostale doprinose za osiguranje od nezaposlenosti (1.947.430 KM) i doprinose izmirene putem multilateralne kompenzacije (178.139 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 328.447 KM, a odnose se uglavnom na prihode od finansijske i nefinansijske imovine i pozitivnih kursnih razlika od 172.904 KM (najvećim dijelom se odnose na prihode od dividende, učešća u kapitalu i sličnih prava od 164.755 KM - od čega na fondu 05 u iznosu od 50.900 KM, zakupa i rente od 2.439 KM, kamata i ostalih naknada za date zajmove 5.333 KM), prihode od finansijske i nefinansijske imovine i transakcija sa drugim jedinicama vlasti od 23.520 KM i ostale neporeske prihode od 132.023 KM.

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 29.846.369 KM (na fondu 01 – 9.454.639 KM i na fondu 05 – 20.391.720 KM), a odnose se na:

Fond 01

Transfer od entiteta u iznosu od 9.403.945 KM i to za program podrške zapošljavanju i samozapošljavanju djece poginulih boraca, demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida Republike Srpske za 2021. godinu – „Zajedno do posla“ u iznosu od 4.338.000 KM, transfer po osnovu realizacije Programa podrške privredi putem povrata uplaćenih poreza i doprinos za novo zapošljavanje radnika u iznosu od 5.000.000 KM i primjenom osnova programa socijalnog zbrinjavanja radnika koji uslijed privatizacije, stečaja i likvidacije preduzeća ostaju bez zaposlenja, a za koji uplatu doprinosa vrši Vlada Republike Srpske u iznosu od 15.786 KM. U okviru ove pozicije evidentiran je i transfer po osnovu zapisnika Poreske uprave Republike Srpske o poravnanju za entitet i Fond PIO u iznosu od 50.159 KM i transfer od jedinica lokalne samouprave i transferi od fondova obaveznog socijalnog osiguranja po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske u iznosu od 50.694 KM.

Fond 05

Kompenzacioni fond Republike Srpske je u 2021. godini odobrio sredstva Zavodu u ukupnom iznosu od 11.000.000 KM, od čega za isplatu novčane naknade nezaposlenim licima u iznosu od 6.000.000 KM (na osnovu odluka Upravnog odbora Kompenzacionog fonda), a za finansiranje Programa finansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja djece poginulih boraca, demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida Republike Srpske za 2021. godinu (sredstva su predviđena Akcionim planom zapošljavanja u Republici Srpskoj za 2021. godinu) odobrena su sredstva u iznosu od 5.000.000 KM. Po Akcionom planu zapošljavanja u Republici Srpskoj za 2021. godinu, iz sredstava Svjetske banke (iz kredita Svjetske banke - Međunarodna banka za obnovu i razvoj, po Projektu podrške povećanja zaposlenosti u privatnom sektoru odabranih ciljnih grupa registrovanih nezaposlenih lica), predviđeno je finansiranje Programa zapošljavanja i samozapošljavanja ciljnih kategorija u privredi u iznosu od 4.500.000 KM. Po ovom osnovu u 2021. godini su doznačena sredstva u iznosu od 3.627.889 KM. Iz sredstava Svjetske banke u 2021. godini je izvršena i doznaka odobrenih sredstava u iznosu od 5.763.831 KM, za isplatu novčane naknade za nezaposlena lica (restrukturiranje i realokacija neiskorištenih sredstava Projekata po kreditnom Sporazumu za programe zapošljavanja iz perioda 2016 – 2018. godina zbog povećanog broja zahtjeva uslijed pandemije izazvane korona virusom).

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 1.507.141 KM, a čine ih primici od finansijske imovine i ostali primici.

Primici od finansijske imovine su iskazani u iznosu od 31.642 KM, a odnose se na primitke od naplate datih zajmova (otplate zajmova datih radnicima za stambenu izgradnju) i primitke od finansijske imovine iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (naplaćena

potraživanja iz ranijih godina od strane budžeta po osnovu obveznica, kojim su poslodavci izmirivali svoje obaveze za doprinose za socijalno osiguranje).

Ostali primici su iskazani u iznosu od 1.475.499 KM, a najvećim dijelom se odnose na primitke od naplaćenih doprinosa po osnovu raspodjele po MLK iz ranijih godina (887.780 KM), primitke od avansa (100.706 KM) i primitke po osnovu naknade plata za porodiljsko odsustvo koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (416.524 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Budžetski rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 70.846.461 KM (na fondu 01 u iznosu od 41.931.871 KM i fondu 05 od 28.914.590 KM). Odnose se na budžetske rashode, izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke.

6.1.2.1. Rashodi

Budžetski rashodi su iskazani u iznosu od 41.374.723 KM na fondu (01) i na fondu (05) u iznosu od 28.914.590 KM. Iskazane rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, subvencije, dozvane na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja, rashodi finansiranja, drugi finansijski troškovi i rashodi transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti, rashodi po sudskim rješenjima i transferi između i unutar jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 8.535.013 KM. Odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (7.803.154 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (208.480 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (431.878 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (91.501 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani su u iznosu od 1.350.483 KM na fondu (01) i u iznosu od 15.810 KM na fondu (05), a u najvećem iznosu odnose se na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga, po osnovu tekućeg održavanja, stručnih usluga i ostalih neklasifikovanih rashoda.

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 59.385 KM. Iskazani rashodi tekućeg održavanja odnose se na rashode za tekuće održavanje zgrada (41.601 KM) i opreme (17.784 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 484.572 KM na fondu (01) i 15.810 KM na fondu (05), a odnose se na usluge platnog prometa (20.610 KM), osiguranja vozila, zaposlenih i imovine (13.833 KM), usluge informisanja i medija (135.391 KM), pravne i administrativne (6.051 KM), kompjuterske (314.903 KM) i ostale stručne usluge (9.594 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 112.956 KM, a odnose se na rashode za stručno usavršavanje zaposlenih (5.644 KM), naknade članovima upravnog odbora (39.683 KM), ugovore o djelu (6.135 KM), reprezentaciju (42.432 KM) i rashode po osnovu poreza, doprinosa i neporeskih naknada na teret poslodavca (19.062 KM).

Subvencije po osnovu aktivnih mjera zapošljavanja (programa zapošljavanja) su iskazane u iznosu od 26.716.099 KM. Na fondu 01 iskazan je iznos od 9.581.150 KM i fond 05 iznos od 17.134.949 KM, a odnose se na programe zapošljavanja iz 2018. godine (23.924 KM), 2019. godine (684.395 KM), 2020. godine (9.221.868 KM) i 2021. godine (16.785.912 KM). Iznos iskazan u okviru fonda 05 odnosi se na sredstva Svjetske banke (12.134.949 KM) i sredstva Kompenzacionog fonda (5.000.000 KM).

Na osnovu Akcionog plana zapošljavanja Republike Srpske (usvojen od strane Vlade Republike Srpske u januaru 2021. godine - „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 6/21) i Programa za zapošljavanje za 2021. godinu (od 08.02.2021. godine), za koji su obezbijeđena sredstva u iznosu od 12.188.000 KM, raspisan je javni poziv poslodavcima

i nezaposlenim licima za korišćenje sredstava po programa zapošljavanja od strane Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske i Zavoda. Javni poziv je objavljen u februaru 2021. godine u listu „Glas Srpske“, a isti je raspisan za četiri programa. Odlukom Vlade Republike Srpske o izmjenama odluke o usvajanju Akcionog plana zapošljavanja u Republici Srpskoj za 2021. godinu (iz aprila 2021. godine) sredstva su uvećana na iznos od 19.806.000 KM i to za Program finansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja djece poginulih boraca, demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida VRS u 2021. godini „Zajedno do posla“ (13.340.000 KM za 1334 lica), Program podrške zapošljavanju Roma u Republici Srpskoj (188.000 KM za 32 lica), Program zapošljavanja i samozapošljavanja ciljnih kategorija u privredi (4.500.000 KM za 1600 lica), Program podrške zapošljavanja u privredi putem povrata uplaćenih poreza i doprinosa za novo zapošljavanje radnika (5.000.000 KM za 1600 lica) i novi program koji je dodat tj. Program podrške zapošljavanju mlađih – djece poginulih boraca sa VSS u statusu pripravnika (763.889 KM za 77 pripravnika).

Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i načinu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/17, 31/19 i 5/22), Javnim pozivom, Programom i Uputstvom o provođenju programa podrške zapošljavanju, definisani su uslovi i kriterijumi za podnosioca zahtjeva (za poslodavce i nezaposlena lica) za sve programe.

Programom finansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja djece poginulih boraca, demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida VRS u 2021. godini, „Zajedno do posla“ planirana su sredstva u iznosu od 13.340.000 KM za zapošljavanje 1.334 lica. Projekat se finansira iz Budžeta Republike Srpske u iznosu od 3.000.000 KM, sredstava Kompenzacionog fonda 5.000.000 KM i sredstava Svjetske banke 1.338.000 KM što predstavlja 70% obaveza za 2021. godinu, a preostalih 30% biće realizovano u 2022. godini. Program se realizuje kroz dvije komponente Sufinansiranje samozapošljavanja djece poginulih boraca VRS za 107 lica u iznosu od 10.000 KM po nezaposlenom licu, što ukupno iznosi 1.070.000 KM i Sufinansiranje samozapošljavanja demobilisanih boraca i ratnih vojnih invalida za 1227 lica u iznosu od 10.000 KM po jednom licu, što ukupno iznosi 12.270.000 KM. Ukupno knjižena obaveza u 2021. godini po ovom Programu iznosi 8.921.000 KM, koliko je i isplaćeno. U 2021. godini odobrena su sredstva za 1332 lica u iznosu od 13.320.000 KM. Zaposlena su 1274 lica, a relizovana vrijednost programa je 12.682.000 KM. Takođe, na navedenom programu evidentirana su sredstva koja se odnose na dodijeljene ugovore iz 2019. godine (6.100 KM) i 2020. godine (2.002.800 KM).

Program zapošliavanja i samozapošljavanja ciljnih kategorija u privredi u 2021. godini planiran je u iznosu od 4.500.000 KM za 1075 lica. Odobrena su sredstva u planiranom iznosu kroz dvije komponente, zapošljavanje kod poslodavca (875 lica) i samozapošljavanje (200 lica). Za navedeni program su značajno veća sredstva po osnovu broja podnesenih zahtjeva u odnosu na planirana. Zaposlena su 1043 lica, vrijednost potpisanih ugovora iskazana je u iznosu od 4.360.000 KM, a ukalkulisani troškovi u 2021. godini iznose 2.725.400 KM. Po Programu zapošljavanja i samozapošljavanja ciljnih kategorija u privredi u 2021. godini evidentirana su sredstva koja se odnose na dodijeljene ugovore iz 2019. godine u iznosu od 202.400 KM i iz 2020. godine u iznosu od 2.149.700 KM.

Programom podrške zapošljavanju mlađih djece poginulih boraca sa VSS u statusu pripravnika u 2021. godini planirana su sredstva u iznosu od 763.889 KM, za zapošljavanje 77 pripravnika. Izvor sredstava je budžet Republike Srpske (fond 05). Odobrena su sredstva u iznosu od 763.889 KM, a vrijednost potpisanih ugovora iznosi 416.710 KM za 43 lica. Ukalkulisani troškovi u 2021. godini iznose 75.181 KM. U toku 2021. godine za navedeni program raspisivan je ponovni javni poziv koji je trajao u periodu od 05.11.2021.

do 05.12.2021. godine, a sredstva po istom su odobrena krajem godine tako da se realizacija zapošljavanja po Programu prenijela u 2022. godinu.

Program podrške privredi putem povrata uplaćenih poreza i doprinosa za novo zapošljavanje radnika planiran je u iznosu od 5.000.000 KM. Odobrena su sredstva u planiranom iznosu za zapošljavanje 2296 lica. Zaposleno je 2255 lica, a vrijednost potpisanih ugovora iznosi 4.999.631 KM, koliko iznose i ukalkulisani troškovi u 2021. godini.

Program podrške zapošljavanju Roma u Republici Srpskoj u 2021. godini finansiran je iz sredstava Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine. U 2021. godini planirana su sredstva u iznosu od 188.040 KM, a odobrena u iznosu od 131.000 KM za zapošljavanje 15 lica kroz dvije komponente (samozapošljavanje i zapošljavanje kod poslodavca). Ugovor je potписан sa 13 lica čija je vrijednost 107.000 KM, a ukalkulisani troškovi u 2021. godini iznose 64.700 KM. U 2021. godini po ovom programu evidentirana su sredstva koja se odnose na dodijeljene ugovore iz 2020. godine u iznosu od 89.900 KM.

Kod dodjele subvencija revizijom je utvrđeno da su za Program zapošljavanja i samozapošljavanja ciljnih kategorija u privredi u 2021. godini, sredstva na osnovu broja podnesenih zahtjeva značajno veća u odnosu na planirana, tako da je nakon izvršenog bodovanja 1021 lice odbijeno zbog nedostatka sredstava. Odobravanje sredstava nije u potpunosti vršeno u skladu sa Uputstvom o načinu rada komisija za obradu i ocjenu zahtjeva po programima za 2021. godinu, jer naknadno odobravanje sredstava koja su oslobođena odustajanjem nekog od korisnika subvencije, nije vršeno prema navedenoj bodovnoj listi, već su dodjeljivana samo licima koja su uložila prigovore na odbijenice zbog nedostatka sredstava (po žalbama su naknadno odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 320.000 KM za 76 lica).

Dozname na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja iskazane su u iznosu od 33.621.045 KM i odnose se na dozname po osnovu osiguranja od nezaposlenosti. Na fondu 01 iskazan je iznos od 21.857.214 KM, a na fondu 05 iznos od 11.763.831 KM. Izvršenje na fondu 01 više je za 3% ili 573.737 KM u odnosu na rebalans budžeta.

Sredstva u okviru fonda 05 odnose se na sredstva za isplatu novčane naknade za nezaposlena lica doznačena od Kompenzacionog fonda Republike Srpske (6.000.000 KM) i Svjetske banke (5.763.831 KM).

Dozname po osnovu osiguranja od nezaposlenosti odnose se na – neto naknade za nezaposlena lica (22.432.764 KM), dozname Fondu Penzijsko-invalidskog osiguranja Republike Srpske – doprinos za PIO na novčanu naknadu (5.982.568 KM), dozname Fondu zdravstvenog osiguranja po osnovu osiguranja od nezaposlenosti – doprinos za zdravstveno osiguranje na novčane naknade (3.880.585 KM) i dozname fondu PIO za sticanje uslova za starosnu penziju (1.325.128 KM).

Pravo na novčanu naknadu, zdravstveno osiguranje i penzijsko i invalidsko osiguranje ima nezaposleno lice kojem je u smislu propisa o radu prestao radni odnos bez njegovog zahtjeva, saglasnosti ili krivice, a koje je provelo najmanje osam mjeseci neprekidno u osiguranju od nezaposlenosti u posljednjih 12 mjeseci, ili 12 mjeseci sa prekidima u osiguranju od nezaposlenosti u posljednjih 18 mjeseci.

Pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju do tri godine pripada nezaposlenom licu, ukoliko će sa tim stažom osiguranja i vremenom provedenim u osiguranju steći uslove za starosnu penziju.

Preporučujemo direktoru Zavoda da obezbijedi da se naknadno odobravanje sredstava podsticaja za zapošljavanje (oslobođenih usljud odustajanja nekog od

korisnika subvencije) vrši u skladu sa Uputstvom o načinu rada komisija za obradu i ocjenu zahtjeva po programima za 2021. godinu i već utvrđenom bodovnom listom.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 557.148 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu i ostale izdatke.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 191.303 KM, a odnose se na izdatke za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (70.687 KM), nabavku postrojenja i opreme (44.461 KM), nematerijalnu proizvedenu imovinu (3.042 KM) i nematerijalnu neproizvedenu imovinu (57.487 KM), kao i izdatke za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i sl. (15.626 KM).

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 365.845 KM, a odnose se na izdatke po osnovu poreza na dodatu vrijednost (8.039 KM), po osnovu avansa (70.426 KM) i ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (287.380 KM).

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti najvećim dijelom se odnose na izdatke po osnovu naknade plata za porodiljsko odsustvo (241.447 KM) i za vrijeme bolovanja (45.539 KM).

6.1.2.3. Raspodjela suficita iz ranijih godina

Raspodjela suficita iz ranijih perioda je iskazana u iznosu od 298.751 KM ili 100% u odnosu na rebalans budžeta (objašnjeno u tački 5. izvještaja).

6.1.3. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je u PIF-u iskazana u iznosu od 2.846.351 KM (po PIB-u iznosi 1.461.218 KM), a odnosi se na budžetski deficit fonda (8.450.799 KM) i neto finansiranje (11.297.150 KM). Budžetski deficit čini bruto budžetski deficit i neto izdaci za nefinansijsku imovinu. Neto finansiranje fonda je iskazano kao razlika po osnovu raspodjele suficita iz ranijeg perioda (10.155.854 KM), primitaka od finansijske imovine (31.642 KM), ostalih primitaka (1.475.499 KM) i umanjenja po osnovu ostalih izdataka (365.845 KM).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 64.432.576 KM, a odnose se na budžetske prihode u iznosu od 62.029.818 KM (poreski i neporeski prihodi i transferi između ili unutar jedinica vlasti) i prihode obračunskog karaktera u iznosu od 2.402.758 KM. Budžetski prihodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.1.1. izvještaja.

Prihode obračunskog karaktera čine prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (1.612.474 KM), pomoći u naturi (200 KM), ostali prihodi obračunskog karaktera u negativnom iznosu (3.633 KM), prihodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti (126.773 KM) i prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa u iznosu od 666.944 KM (odnose se na naplaćene prihode od doprinosa iz 2021 i ranijih godina u odnosu na nastala potraživanja u 2021. godini, knjiženih na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2021. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske).

Prihodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti, najvećim dijelom (124.557 KM) se odnose na naplaćeno potraživanje od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, po osnovu refundacija bolovanja preko 30 dana.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine i prihodi obračunskog karaktera evidentirani su po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa, a iskazani na osnovu Izvještaja iz

jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2021. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske. Evidentiranje je vršeno na osnovu Pravilnika o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/16) i Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/16).

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 72.292.035 KM, a odnose se na budžetske rashode u iznosu od 70.289.312 KM (tekući rashodi i transferi između ili unutar jedinica vlasti) i rashode obračunskog karaktera u iznosu od 2.002.723 KM. Budžetski rashodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja.

Rashodi obračunskog karaktera odnose na rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (1.393.304 KM), rashode po osnovu amortizacije (591.182 KM), nabavnu vrijednost realizovanih zaliha (15.626 KM) i ostale rashode obračunskog karaktera (2.611 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine najvećim dijelom se odnose na rashode evidentirane na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2021. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske (1.346.529 KM), korekciju kratkoročnih potraživanja (prenos na sumnjiva i sporna potraživanja) po Odluci Upravnog odbora (55.434 KM) i rješenja o obustavi postupka, odnosno Odluke Upravnog obora (6.864 KM).

Rashodi po osnovu obračunate amortizacije iskazani su uz primjenu godišnjih amortizacionih stopa za zgrade i objekte, opremu, nematerijalnu imovinu i ostala sredstva koja se amortizuju u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16). Prema nalazu revizije rashodi po osnovu obračunate amortizacije su precijenjeni za iznos od 2.523 KM (objašnjeno u tački 6.3.1.2. izvještaja).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha kao razlika prihoda (64.432.576 KM) i rashoda (72.292.035 KM) iskazan je negativan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 7.859.459 KM.

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Zavoda na dan 31.12.2021. godine iskazana je u neto iznosu od 21.030.138 KM, a čine je tekuća imovina u neto iznosu od 11.172.973 KM i stalna imovina u neto iznosu od 9.857.165 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina se odnosi na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u neto iznosu od 11.172.973 KM (bruto vrijednosti 44.167.790 KM i ispravke vrijednosti 32.994.817 KM), a odnosi se na gotovinu i gotovinske ekvivalente, kratkoročne plasmane, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva u blagajni (3.651 KM) i novčana sredstva na bankovnim računima (3.205.318 KM).

Kratkoročni plasmani su iskazani u bruto iznosu od 966.668 KM, ispravke vrijednosti 892.000 KM i neto vrijednosti 74.668 KM, a odnose se na hartije od vrijednosti koje

dospijevaju do godinu dana i dugoročne zajmove koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Hartije od vrijednosti koje dospijevaju do godinu dana iskazane su u bruto iznosu od 932.472 KM, ispravke vrijednosti 892.000 KM i neto vrijednosti 40.472 KM, a odnose se na akcije koje je Zavod stekao na ime konverzije poreskog duga u akcije po osnovu odluka Vlade Republike Srpske. Akcije su registrovane u Centralnom registru hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka.

Dugoročni zajmovi koji dospijevaju na naplatu do godinu dana iskazani su u iznosu od 34.196 KM, a odnose se na zajmove date zaposlenim radnicima Zavoda koji dospijevaju na naplatu u 2021. godini.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u bruto iznosu od 36.311.179 KM, ispravke vrijednosti 31.561.044 KM i neto vrijednosti 4.750.135 KM, a najznačajnija se odnose na potraživanja za kamate, dividende i druge finansijske prihode, potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode, potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu do godinu dana i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja za kamate, dividende i druge finansijske prihode iskazana su u iznosu od 4.701.733 KM bruto vrijednosti, 4.700.479 KM ispravke vrijednosti i 1.254 KM neto vrijednosti, odnose se na priznate zatezne kamate obračunate u toku likvidacionog postupka na potraživanja Zavoda od „Bobar banke“ a.d. Bijeljina u stečaju u iznosu od 4.700.479 KM. Navedeno potraživanje je klasifikovano kao nenaplativo i u 2020. godini je knjiženo na korekciju potraživanja za kamate, dividende i druge finansijske prihode.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode su iskazana u iznosu od 15.589.929 KM bruto vrijednosti, 14.139.131 KM ispravke vrijednosti i 1.450.798 KM neto vrijednosti i *potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu do godinu dana* iskazana u iznosu od 2.995.330 KM, odnose se na potraživanja za nenaplaćene doprinose koji su evidentirani na osnovu Izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2021. godine koji je dostavila Poreska uprava Republike Srpske.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 13.059.409 KM bruto vrijednosti, 12.717.904 KM ispravke vrijednosti i 341.505 KM neto vrijednosti, a najznačajnija su potraživanja po osnovu subvencija – programa zapošljavanja zbog nepoštivanja ugovorenih obaveza poslodavaca (315.538 KM) i novčanih naknada nezaposlenim licima (25.530 KM). Zavod je na osnovu Odluke Upravnog odbora od 21.02.2022. godine o klasifikovanju nenaplativih potraživanja u iznosu od 55.433 KM, izvršio procjenu i reklasifikaciju nenaplaćenih potraživanja starijih od 12 mjeseci. Korigovana potraživanja odnose se na potraživanja za projekte zapošljavanja zbog neispunjavanja preuzetih obaveza po ugovoru od strane korisnika sredstava u iznosu od 50.946 KM, potraživanja po osnovu novčanih naknada nezaposlenim licima od 2.688 KM i potraživanja od zaposlenih po osnovu stambenih kredita od 1.800 KM. Zavod vodi evidenciju o navedenim potraživanjima i sudskim putem traži naplatu spornih potraživanja pred nadležnim privrednim sudovima u Republici Srpskoj. Pored svih blagovremeno preduzetih mjera često dolazi do trajnog gubitka sredstava uslijed obustave postupka po rješenjima nadležnih sudova (izvršenik nema sredstava koja mogu biti predmet izvršenja) i nemogućnosti naplate zbog apsolutne zastare. U toku izvještajnog perioda po pravosnažnim odlukama sudova nisu naplaćena potraživanja u iznosu od 32.729 KM, za koje je Upravni odbor donio odluku o konačnom otpisu potraživanja (Odluka od 21.02.2022. godine). Na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske o davanju saglasnosti na konačan otpis nenaplativih potraživanja Zavoda od 23.12.2021. godine, izvršen je konačan otpis nenaplativih potraživanja u iznosu od 71.159 KM (po osnovu nemogućnosti naplate, odnosno zastare od preko 10 godina, otpisana su potraživanja za isplaćene

novčane naknade u iznosu od 43.159 KM i uplate sredstava po programima zapošljavanja u iznosu od 28.000 KM).

U okviru ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 12.717.904 KM i u istom iznosu iskazana je korekcija ostalih kratkoročnih potraživanja. Od ukupno navedenog iznosa najveći dio (12.311.638 KM) evidentiran je na osnovu Odluke Upravnog odbora od 20.07.2016. godine, a odnosi se na nenaplativo potraživanje od „Bobar“ banke Bijeljina. Sporno potraživanje od „Banke Srpske“ a.d. Banja Luka iznosi 24.048 KM. Ostali dio sumnjivih i spornih potraživanja (382.218 KM) se odnosi na sporna potraživanja po osnovu programa zapošljavanja, novčane naknade i datih zajmova zaposlenim.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 93.184 KM, a najvećim dijelom se odnose na unaprijed plaćene troškove obnavljanja licenci od 69.671 KM čiji rok dospijeva u 2022. godini i ostalih kratkoročnih razgraničenja po osnovu obaveza za naknade plata zaposlenih koje se refundiraju od Fonda dječije zaštite i Fonda zdravstvenog osiguranja od 21.756 KM.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti su iskazana u iznosu od 3.587.790 KM bruto vrijednosti, 541.773 KM ispravke vrijednosti i 3.046.017 KM neto vrijednosti, a odnose se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu kvartalnih zapisnika iz poreskog knjigovodstva, rješenjima i knjižnim obavijestima (20.434 KM), raspodjele javnih prihoda od budžeta Republike Srpske na dan 31.12.2021. godine (95.793 KM), po osnovu transfera iz budžeta Republike Srpske – Akcioni plan zapošljavanja za 2021. godinu od 2.892.152 KM (892.152 KM na fondu 01 i 2.000.000 KM na fondu 05) i refundacija naknada plata po osnovu bolovanja (34.997 KM). Korekcija potraživanja po osnovu transfera od drugih jedinica vlasti iskazana je u iznosu od 539.408 KM.

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u neto iznosu od 9.857.165 KM, a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 353.095 KM, a čine je dugoročni plasmani i dugoročna potraživanja.

Dugoročni plasmani su iskazani u iznosu od 27.441 KM, a odnose se na stambene zajmove date radnicima Zavoda u prethodnim periodima.

Dugoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 325.654 KM, a odnose se na potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, evidentirana na osnovu Izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2021. godine koji je dostavila Poreska uprava Republike Srpske.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 19.297.126 KM bruto vrijednost, 9.793.056 KM ispravke vrijednosti i 9.504.070 KM neto vrijednosti. Iskazana nefinansijska imovina u stalnim sredstvima odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu (7.520.885 KM), neproizvedenu stalnu imovinu (1.670.894 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi (312.291 KM).

Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima izvršeno je po osnovu, novih ulaganja i donacija u iznosu od 228.139 KM, a smanjenje po osnovu obračunatih troškova amortizacije (634.233 KM) i rashodovanja i prenosa imovine bez naknade (2.611 KM).

Proizvedena stalna imovina odnosi se na zgrade i objekte (5.330.842 KM), prostrojenja i opremu (741.145 KM), investicionu imovinu (1.252.461 KM) i nematerijalnu proizvedenu imovinu (196.417 KM).

Vrijednost (neto) zgrada i objekata je u odnosu na prethodnu godinu uvećana za 70.687 KM po osnovu investicionog održavanja, odnosno adaptacije poslovnih prostora u filijali Zvornik i birou u Ljubinju.

Vrijednost postrojenja i opreme u odnosu na prethodnu godinu uvećana je za 41.567 KM, najvećim dijelom po osnovu nabavke.

Na *investicionoj imovini* evidentirani su poslovni prostori (četiri poslovna prostora) koji su izdati u zakup.

Neproizvedena stalna imovina odnosi se na zemljište (1.560.600 KM) i nematerijalnu neproizvedenu imovinu (110.294 KM).

Početno priznavanje *zemljišta* u vlasništvu Zavoda najvećim dijelom je izvršeno na osnovu procjene vrijednosti objekata i zemljišta koja je urađena 2003. godine. Od 2003. godine došlo je do promjena upisa u vlasničkoj dokumentaciji, a od strane Zavoda nije vršena provjera da li je došlo do obezvredenja ili povećanja vrijednosti sredstava na dan bilansiranja. Npr. vrijednost zemljišta u vlasništvu Zavoda - filijala Dobojski, 2003. godine je u iznosu od 147.168 KM uknjižena samo na osnovu površine koja se nalazi ispod objekata u vlasništvu Zavoda (1.022 m^2), međutim na osnovu Rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove od 21.01.2016. godine i ZK uloška broj 4196 od 23.11.2017. godine, Zavodu je dozvoljen upis prava raspolažanja na zemljištu ukupne površine od 3.311 m^2 sa udjelom 1/1. U Zavodu nije vršena procjena i uknjiženje nove vrijednosti zemljišta u skladu sa navedenom poslovnom promjenom.

Upravni odbor Zavoda je 18.02.2019. godine donio Odluku o rušenju objekta - stambene kuće u vlasništvu Zavoda u Palama (nabavna vrijednost nekretnine je 78.430 KM, ispravka vrijednosti 20.775 KM) evidentiranog kao ostali objekti. Angažovan je ovlašteni procjenitelj koji je procjenio da je vrijednost građevinskog materijala koji se može iskoristiti nakon rušenja kuće 6.250 KM (procjena zemljišta na kome se nalazi objekat nije vršena). Izvršeno je isknjižavanje navedene nekretnine, a neamortizovana vrijednost objekta (57.655 KM), umanjena za vrijednost korisnog otpada od 6.250 KM (evidentirano na obračunskim rashodima - gubici po osnovu rashodovanja imovine), prenesena je na građevinsko zemljište u ukupnom iznosu od 51.404 KM. Početno vrednovanje zemljišta nije izvršeno u skladu sa članom 33. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (ako imovina nije stečena iz transakcije razmjene, odnosno kada trošak nabavke ne odražava stvarnu vrijednost sredstva, početno vrednovanje iste se vrši po fer vrijednosti).

Nematerijalna neproizvedena imovina (bruto vrijednosti od 195.669 KM i ispravke vrijednosti od 85.375 KM) odnosi se na korisničke licence. U okviru navedene pozicije, u ranijem periodu, evidentirane su korisničke licence - produženje prava korištenja (licenca Veeam Backup Replication Enterprise- Annual basic i licenca - produženje proizvođačke podrške za mrežne uređaje WS-C3850) čiji je rok važenja godina dana. Po osnovu navedenog precijenjena je nematerijalna neproizvedena imovina u najmanjem iznosu za 5.344 KM (za sadašnju vrijednost), obračunski rashodi po osnovu amortizacije za 2.523 KM i rezultat ranijih godina za 7.867 KM, a potcijenjen rezultat tekuće godine za 2.523 KM. Takođe, precijenjena je nabavna vrijednost navedenih licenci za 12.616 KM i korekcija vrijednosti za 7.272 KM. Navedena greška je ispravljena u toku revizije.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 312.291 KM, a najvećim dijelom se odnosi na potkrovле poslovne zgrade u Palama (u evidencijama Zavoda poslovna zgrada i potkrovje u poslovnoj zgradbi evidentirane su kao zasebne cjeline, iako iste čine jedinstven objekat sa istom namjenom tj. poslovno - kancelarijski prostor) u iznosu od 117.014 KM i računarski program i licence u pripremi u iznosu od 193.493 KM, vezano za nabavku Business Intelligence 25system.

Preporučuje se direktoru Zavoda da obezbijedi da se na dan bilansiranja preispita iskazana vrijednost neproizvedene stalne imovine (zemljište) i da se ista prizna u

skladu sa članom 33. stav 5. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike te da se priznavanje i vrednovanje nematerijalne neproizvedene imovine (licence) vrši u skladu sa članom 39. navedenog pravilnika.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Zavoda na dan 31.12.2021. godine iskazana je u iznosu od 21.030.138 KM, a čine je obaveze i razgraničenja i vlastiti izvori.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 3.581.207 KM, a čine ih kratkoročne obaveze i razgraničenja po osnovu obaveza za lična primanja zaposlenih, obaveza iz poslovanja, obaveza za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite, kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti i dugoročne obaveze i razgraničenja.

Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja plaćene su obaveze iz 2021. godine u iznosu od 3.470.937 KM.

Obaveze za lična primanja zaposlenih čine obaveze za bruto plate zaposlenih za decembar 2021. godine (708.533 KM) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (23.567 KM).

Obaveze iz poslovanja čine obaveze u zemlji u iznosu od 221.343 KM (odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga od 216.649 KM, i druge obaveze od 4.694 KM) i obaveze u inostranstvu od 1.998 KM. U toku 2021. godine vršena su pojedinačna usaglašavanja obaveza sa povjeriocima.

Obaveze za subvencije su iskazane u iznosu od 206.211 KM, a odnose se na obaveze po osnovu projekata zapošljavanja iz 2019. godine (9.739 KM), 2020. godine (131.945 KM), iz 2021. godine (26.524 KM), obaveze po projektu zapošljavanja iz ranijih godina prema Banci Srpske (20.525 KM) i druge obaveze (17.478 KM).

Obaveze za doznake su iskazane u iznosu od 2.356.069 KM, a odnose se na obaveze za neto novčane naknade (1.559.989 KM), doprinose na novčane naknade (682.051 KM) i doprinose za sticanje uslova za penziju (114.029 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazane su u iznosu od 8.542 KM, a odnose se na obaveze po osnovu obračuna i poravnjana više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda prema entitetima i fondovima po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske (7.353 KM) i ostale obaveze (1.099 KM).

Dugoročne obaveze i razgraničenja (54.944 KM), najvećim dijelom se odnose na naplaćeni prihod (grant) od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine za finansiranje programa zapošljavanja Roma.

6.3.2.2. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori - iskazani su u iznosu od 17.448.931 KM. Odnose se na trajne izvore (1.518.452 KM), rezerve po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine (729.099 KM) i pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 15.201.380 KM (finansijski rezultat ranijih godina od 23.060.839 KM i negativan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 7.859.459 KM).

Trajni izvori sredstava se odnose na iskazanu vrijednost zemljišta koje posjeduje Zavod, a u toku izvještajnog perioda nije bilo promjena.

Rezerve po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine odnose se na procjenu vrijednosti zgrade u kojoj je smještena Filijala Banja Luka (procjena izvršena u 2013. godini), a

smanjenje rezervi je vršeno u skladu sa članom 26. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Prema nalazu revizije finansijski rezultat ranijih godina je precijenjen za iznos od 7.867 KM, a negativan finansijski rezultat tekuće godine je iskazan u većem iznosu za 2.523 KM (objašnjeno u tački 6.3.1.2. izvještaja).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Na dan 31.12.2021. godine pozicije vanbilansne aktive i vanbilansne pasive Zavoda iskazane su u iznosu od 31.558.639 KM. Evidentirane su po osnovu:

- hartija od vrijednosti van prometa - mjenice u iznosu od 21.859.991 KM za obezbjeđenje od rizika realizacije ugovora po programa koje Zavod finansira i za obezbjeđenje plaćanja po osnovu stambenih kredita,
- bankarskih garancija u iznosu od 9.227.488 KM kao instrumenti obezbjeđenja plaćanja po programima i
- osnovnih sredstava u zakupu u vrijednosti od 471.160 KM (najveći dio se odnosi na vrijednost poslovnog prostora, površine od 191 m² od 302.765 KM, koji je od 2017. godine dat filijali Zavoda u Trebinju na korišćenje bez naknade, po osnovu Notarskog ugovora o razmjeni nekretnine, a do realizacije istog).

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 69.575.598 KM i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 71.422.509 KM, pa je iskazan negativan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.846.911 KM.

Zavod je iskazao novčani tok iz investicionih aktivnosti od 299.993 KM i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja od 3.797 KM.

Iskazana gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda u iznosu od 4.759.684 KM, negativan novčani tok iz poslovnih aktivnosti i aktivnosti finansiranja i pozitivan novčani tok iz investicionih aktivnosti daju stanje novčanih sredstava na kraju perioda u iznosu od 3.208.969 KM.

U Bilansu novčanih tokova iskazani su efekti provedenih multilateralnih kompenzacija u 2021. godini i isti je sačinjen u skladu sa MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, kako je definisano MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenim informacijama za potrebe revizije na dan 31.12.2021. godine, zbog neizvršavanja ugovornih obaveza od strane korisnika sredstava po Programima zapošljavanja, Zavod je u 2021. godini pokrenuo 19 sudskih postupaka za naplatu potraživanja u ukupnom iznosu od 190.549 KM. U toku su izvršni postupci za 83 predmeta iz prethodnih godina koji su pokrenuti po osnovu mjenice i pravosnažnih presuda nadležnih sudova za naplatu potraživanja u ukupnom iznosu od 400.422 KM (od kojih je jedan izvršni postupak vrijednosti od 83.650 KM, u kome je donijeta presuda u korist Zavoda, ali izvršenje nije moguće jer nema sredstava izvršenja). Pet izvršnih postupaka u ukupnoj vrijednosti od 24.583 KM je obustavljeno zbog činjenice da su iscrpljena sva sredstva naplate. Otpisana su potraživanja po osnovu dva sudska spora u ukupnoj vrijednosti od 15.655 KM.

Pred nadležnim sudovima u toku je 30 upravnih sporova u kojima je Zavod tužena strana po osnovu prava na novčanu naknadu (29) i prava na penzijsko i invalidsko osiguranje. U

2021. godini završeno je 17 upravnih sporova po osnovu prava nezaposlenih lica i to deset u korist Zavoda i sedam u korist stranaka. Izvršni postupci koji su se vodili prethodnih godina protiv 3 lica zbog neosnovano isplaćene novčane naknade, nakon prigovora na izvršenje proizašli su u parnični postupak prema odredbama Zakona o izvršnom postupku.

U 2021. godine pokrenut je jedan radni spor tužbom radnika, protiv odluke o prestanku radnog odnosa, koja je donesena i proizašla vođenjem disciplinskog postupka, u kojoj je odluka osnovnog - prvostepenog suda donesena u korist Zavoda. Čeka se odluka drugostepenog suda po žalbi podnosioca tužbe. Rashodi po sudskim rješenjima u 2021. godini su iskazani u iznosu od 26.812 KM.

Po osnovu Ugovora o razmjeni nekretnina poslovni prostor u izgradnji u filijali Trebinje predstavlja potencijalnu imovinu Zavoda (informacija o istoj je objelodanjena u napomenama uz finansijske izvještaje). Na osnovu saglasnosti Vlade Republike Srpske i Odluke Upravnog odbora od 14.09.2017. godine, odobreno je privremeno ustupanje nekretnine u vlasništvu Zavoda, investitoru iz Trebinja, zbog građenja novog stambeno-poslovnog objekta na kojoj se nalazi ustupljeni poslovni prostor Zavoda. Zavod je sa investitorom zaključio notarski Ugovor o razmjeni nekretnina, dana 16.11.2017. godine. U periodu gradnje novog stambeno-poslovnog objekta na predmetnoj lokaciji i do predaje novoizgrađenog poslovnog prostora, investitor je prema navedenom ugovoru dao na privremeno korišćenje drugi poslovni prostor (vlasništvo investitora) uz upis hipoteke na isti u korist Zavoda, u kojem će Zavod obavljati svoje poslovne aktivnosti, a isti se 2018. godine upisao na predmetnu nekretninu sa pravom raspolaganja. Predviđen je rok od četiri godine za izgradnju stambeno - poslovnog objekta, od dana preseljenja Zavoda u prostorije koje će mu se dati na korišćenje.

Aneksom ugovora o razmjeni nekretnina od 16.11.2021. godine produžen je rok završetka izgradnje stambeno-poslovnog objekta kojim se investitor obavezao da do 31.08.2022. godine izgradi navedeni objekat u sklopu kojeg će biti i predmetna nekretnina (poslovni prostor Zavoda čija površina nije manja od 125 m²), koja će se nakon završetka izgradnje stambeno-poslovnog objekta, dobijanja upotrebnih dozvole i uknjižbe objekta, prenijeti u vlasništvo Zavoda.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2021. godinu sačinjene su i Napomene za period 01.01-31.12.2021. godine, koje pružaju neophodne opšte podatke o Zavodu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dodatana pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Božidar Kuvelja, s.r.

Snježana Tubić, s.r.